

Preekideeën en voorbeden ten behoeve van diensten waarin voor “Vrede en verzoening in Mozambique” gecollecteerd wordt in oktober 2023

1 oktober

Aartsbisdom Utrecht – Zondag na Pinksteren 21

Bij Matt. 21,28-32: De diaconale en missionaire inzet voor ‘mensen in de marge’ kun je op verschillende manieren zien. Bijvoorbeeld als iets ‘goeds doen’, of als een ‘teken van Gods Koninkrijk’ stellen. Het evangelie van deze zondag biedt nog een ander perspectief: ‘mensen in de marge’ van de maatschappij hebben ten opzichte van God een gelijke uitgangspositie als iedereen. Geloof is immers geen functie van je maatschappelijke status, maar van je relatie tot God. Dat nodigt uit om ook wie in de marge zit, om welke reden dan ook, als een gelijke te zien. Dat doen is, om bij dit evangelie te blijven, heel wat uitdagender dan het zeggen – want hoe zou je reageren als iemand je bij de koffie vertelt dat zij, hij of hen hun geld verdienen met sekswerk?

Voorbede: Voor alle mensen in de marge, voor iedereen die op hen neerkijkt, om het besef dat Jezus zonder aanzien des persoons mensen uitnodigt in Gods Koninkrijk, laat ons bidden.

Bisdom Haarlem – H. Bavo

Bij Luc. 18,28-30: Petrus stellige woorden kunnen een wat romantisch beeld oproepen van radicaal discipelschap. Je geeft alles op en je trekt achter Jezus aan. De realiteit van zo een bestaan staat voor de allermeeften van ons heel ver van ons af. Zelfs wie wel eens een wandelvakantie doet, heeft geen idee wat het betekent om zonder iets op pad te gaan naar een ongewisse toekomst. Vluchtelingen doen dit onvrijwillig, tegelijkertijd herinneren zij wel aan wat zo’n bestaan inhoudt. Ook de gevluchte mensen in Mozambique en hun behoefte aan hulp wijst op de kwetsbaarheid van zo een situatie, voor leerlingen zoals Petrus toen en voor ontheemde mensen vandaag. Het evangelie van deze zondag lees je het beste door de bril van een vluchteling – zo wordt de kwetsbaarheid van zo een situatie voelbaar en de noodzaak van hulp invoelbaar. – Als gedachtenoefening: bedenk eens wat je mee op reis neemt, en in welke problemen je komt als je het allemaal niet meeneemt. Van fris ondergoed tot een dak boven je hoofd, want een tent of hotel heeft een vluchteling vaak niet.

Voorbede: Voor iedereen die op de vlucht is en voor allen die zich voor hen inzetten, in het bijzonder voor de vluchtelingen in de opvang in Maratane en het werk van bisschop Manuel Ernesto, laat ons bidden.

8 oktober - Zondag na Pinksteren 22

Bij Matt. 21,33-43: de gelijkenis in het evangelie van vandaag heeft in eerste instantie te maken met het lot van Jezus en de profeten die aan hem voorafgingen. Tegelijkertijd kan hij ook zo gelezen worden dat hij oproept tot een verantwoordelijk beheer van dat wat aan ons is toevertrouwd. En in een Nederlanders context is er veel aan ons toevertrouwd, vaak simpelweg omdat onze wieg hier en niet elders stond. De oproep om om te zien naar wie er in nood is, ook in Mozambique, wordt dan ook zo iets als het afdragen van de vruchten van dat wat ons toevertrouwd is aan God. Want de vreemde, de wees en de weduwe zijn degenen voor wie God bijzondere zorg draagt – en wie zich aan God toevertrouwt, is opgeroepen aan deze zorg vorm te geven. Want niet winst in overvloed, maar een leven in overvloed is het uiteindelijke doel van Gods economie.

Voorbede: Voor een omgang met wat aan ons is toevertrouwd die vreemdeling, wees en weduwe tot hun recht laat komen en helpt op weg te gaan naar een economie van het leven, laat ons bidden.

15 Oktober - Zondag na Pinksteren 23

Bij Matt. 22,1-14: deze gelijkenis kent allerlei verrassende (en choquerende) aspecten, zoals de anekdote over de man zonder bruiloftskleed die weer van het feest verwijderd wordt. Een vraag is natuurlijk wat zijn gebrek aan voorbereiding op het feest inhoudt. Het is een gebrek aan respect, lijkt het. Maar ook dat kan goed symbool staan voor iets anders: het niet doen van gerechtigheid, wat voor Jezus, zoals voor iedere rabbi, van centraal belang is. Het is de logische en zo ook noodzakelijke vorm van een leven vanuit Gods genade en vanuit geloof. Goed en gerecht handelen is zo iets existentieels en meer dan 'iets voor mensen die dat leuk vinden.' Het plaatst ook diaconaat in het hart van het christelijk bestaan als een intrinsieke dimensie ervan. Wie feest wil vieren met God is van harte uitgenodigd, maar wel passend gekleed.

Voorbede: Voor iedereen die vanuit het geloof gerecht probeert te leven, voor voortrekkers van gerechtigheid, in het bijzonder voor de vluchtelingenopvang in Marratane en bisschop Manuel Ernesto, laat ons bidden.

22 oktober - Zondag na Pinksteren 24

Matt. 22,15-22: deze tekst kent een lange receptiegeschiedenis en wordt vaak gebruikt om op te roepen tot kerkelijke afstand van alle politieke en maatschappelijke thema's. Dat is echter het omgekeerde van de bedoeling van de tekst. Jezus wordt met een strikvraag geconfronteerd die hem dwingt te kiezen tot loyaliteit aan God of aan de keizer. Jezus' antwoord eindigt er echter mee dat je weliswaar aan de keizer moet geven wat van de keizer is (munten, in de zin van belasting) en aan God wat God toekomt – en dat is alles. Dat alles omvat ook een bemoeienis met wat er maatschappelijk aan de hand is, zoals het leven van Jezus ook laat zien. Dat kan natuurlijk schuren, zoals Jezus' dood laat zien, bijvoorbeeld. Diaconaat is dan ook een zelfstandig handelen van de kerk, soms tegen de politieke verhoudingen in. In Nederland was het kerkasiel hier een voorbeeld van – en ook in Mozambique zit niet iedereen op vluchtelingen te wachten, maar de kerk vangt ze toch op.

Voorbede: Voor een besef dat de hemel en de aarde aan God toebehoren, voor allen die streven naar goede gemeenschap met de schepping en met hun naasten, nabij en ver weg, laat ons bidden.

29 oktober - Allerheiligen

Bij Matt. 5,1-12: de zaligsprekingen bieden, samen met Allerheiligen, perspectief op een omkering van verhoudingen. Wie nu tekort komt, zal in Gods Koninkrijk overvloed kennen. En Allerheiligen ontstond onder meer om de overvloed aan martelaren recht te doen: mensen die hier uit het leven werden uitgesloten, maar bij God leven. Dit nodigt uit tot een dubbel perspectief op de wereld van nu: enerzijds word je uitgenodigd om goed te zien wie er tekort komt, tegelijkertijd geldt dat juist die mensen volop toekomst hebben bij God. En waarom zou je dan niet dan nu al behandelen als volwaardige medemensen in plaats van mislukte mensen? Dat vergt soms echt inspanning: een riekende man met een halve liter bier in de metro zien als iemand met wie ik in Gods Koninkrijk hoop te zijn, gaat niet vanzelf. Maar het is wel het evangelie.

Voorbede: Voor een blik op medemensen die meekijkt met Gods zicht op hen, als toekomstige gasten aan het bruiloftsmaal van het lam, laat ons bidden.